

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa J. S.
przeciwko Instytutowi "P." w W.
o zapłatę i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 września 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 października 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adwokata A. J. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych, powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej z urzędu powodowi w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 października 2018 r., w sprawie z powództwa J. S. przeciwko Instytutowi „P.” w W. o zapłatę i ustalenie, Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda, nie obciążył go kosztami postępowania apelacyjnego oraz rozstrzygnął o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Powyższe orzeczenie w całości, zaskarżył skargą kasacyjną powód, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

1. art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji,
2. art. 328 § 2 k.p.c. przez brak uzasadnienia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w szczególności przez lakoniczne odniesienie się do treści apelacji, przez co wyrok nie poddaje się pełnej kontroli instancyjnej,
3. art. 217 § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z 328 § 2 k.p.c. przez niedopuszczenie wniosków dowodowych powoda, a to zawartych w jego piśmie z 10 kwietnia 2015 r.

We wnioskach powód domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego oraz zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w toku postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, które to koszty nie zostały opłacone w części ani w całości.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako, że jest ona oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik powoda wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 i z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. Wywód, zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzał się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom.

Sąd Apelacyjny w sporządzonym uzasadnieniu odniósł się do zarzutów apelacji. Podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia prawa procesowego, w konfrontacji z treścią uzasadnienia Sądu i przyjętego przez niego kierunku rozstrzygnięcia sprawy, świadczą o polemicznym charakterze stanowiska, zaprezentowanego przez skarżącego.

Nie można też tracić z pola widzenia, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., co do zasady podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Natomiast w myśl art. 398¹³ § 2 k.p.c. w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów,

a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Reasumując, w przedmiotowej skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie §§ 3, 4 i 5 w zw. z § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 18).

aj